

بررسی ذخایر نفت و گاز

و ضرورت اهتمام از انرژی هسته‌ای در ایران

مؤلفین: دکتر آرش امینی، روحیا خاترنی، خدیجه بایرام پور

سرشناسه	: امینی، آرش. ۱۳۶۰-
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی ذخایر نفت و گاز و ضرورت استفاده از انرژی هسته‌ای در ایران/
مؤلفین	: آرش امینی، توحید خاتونی، خدیجه بایرام‌پور.
مشخصات نشر	: تبریز: اختر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۶ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۶-۰۳۱-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۱۳۱] - ۱۳۵.
موضوع	: انرژی اتمی - ایران
موضوع	: Nuclear energy -- Iran
موضوع	: انرژی اتمی - ایران - جنبه‌های اجتماعی
موضوع	: Nuclear energy -- Iran -- Social aspects
موضوع	: انرژی اتمی - ایران - جنبه‌های اقتصادی
موضوع	: Nuclear energy -- Iran -- Economic aspects
موضوع	: نفت - ایران - ذخایر
موضوع	: Petroleum reserves -- Iran
موضوع	: گاز طبیعی - ایران - ذخایر
موضوع	: Natural gas reserves -- Iran
موضوع	: انرژی، منابع - ایران
موضوع	: Power resources -- Iran
شناسه افزوده	: خاتونی، مرچید، ۱۳۶۱
شناسه افزوده	: بایرام‌پور، خدیجه، ۱۳۶۱
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ الف۵۸/ف۸۵
رده بندی دیویی	: ۸۱۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۳۳۸۱۹۰

نشر اختر

بررسی ذخایر نفت و گاز و ضرورت استفاده از انرژی هسته‌ای در ایران

مؤلفین: دکتر آرش امینی، توحید خاتونی، خدیجه بایرام‌پور

ناشر: نشر اختر

چاپ اول ۱۳۹۶ / ۱۳۶ صفحه/ قطع رقعی / ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۸۶-۰۳۱-۴

تبریز- اول خیابان طالقانی، روبروی مصلی، نشر اختر

تلفن: ۰۹۱۴۱۱۶۶۸۹۷ و ۰۴۱-۳۵۵۵۳۹۳

قیمت: ۱۲۵۰۰ تومان

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگام

پژوهش حاضر در مورد انرژی های فسیلی از جمله نفت و گاز در ایران و ضرورت استفاده از انرژی هسته ای در کشور می باشد. دستیابی به تکنولوژی هسته ای و پیشرفته جریء حرارتی و ابتدایی تمامی کشورهای عضو پیمان عدم گسترش سلاحهای هسته ای می باشد. بر این اساس این پیمان، آن دسته از کشورهایی که دارای چنین فناوری هستند حتی وظیفه دارند به سایر کشورهای عضو در دستیابی به چنین تکنولوژی غیر نظامی و صلح آمیز مساعدت نموده و آن ها نیز در قبال این کمک ها ملزم به رعایت تمام مواد پیمان عدم تعهد بود و هیچگونه تلاشی برای دسترسی به سلاح اتمی نمایند. در درجست و یکم دستیابی به دانش هسته ای در حقیقت کلید تعیین کننده استقلال و عدم استقلال کشورها در آینده خواهد بود. سابقه تاریخی برنامه انرژی هسته ای ایران به دهه های ۶۰ میلادی و در زمان رژیم سابق آغاز شد و در اوایل ۱۹۷۴ میلادی بر اساس توافقنامه ای که انرژی فسیلی (نفت) روزی به اتمام خواهد رسید ایران وارد مرحله جایگزین کردن انرژی هسته ای شده و این پروژه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی با فراز و فرودهایی ادامه یافت و در سالهای اخیر این پروژه موجب چالشهایی مابین ایران و جهان غرب گردیده است. صیانت از منابع پایان پذیر فسیلی کشور و بهره گیری بهینه از آن ها در جهت رشد و توسعه همچنین بهره مندی از سایر منابع انرژی و ایجاد تنوع در

عرضه انرژی کشور و هم چنین اعمال مدیریت در جهت کارایی تولید، توزیع و مصرف انرژی در صدد توجهات معطوف به سیاست گذاری در بخش انرژی کشور باید قرار گیرد و توجه به فناوری و دانش هسته‌ای و ایجاد نیروگاه‌های هسته‌ای، برای تأمین بخشی از انرژی کشور در کنار توجه به سایر کاربردهای این فناوری باید در اولویت قرار گیرد. انرژی اتمی به عنوان انرژی پاک و به عنوان مکمل و نه رقیب انرژی‌های تجدیدپذیر شناخته شده است با شناخت انرژی هسته‌ای و استفاده‌های مفید آن هر انسانی می‌تواند به اطمینان خاطر دست یابد و امیدوار باشد که در درمان بیماری‌های عصب‌الملاح و یا حل بسیاری از مشکلات رفاهی و تغذیه‌ای که ناشی از رشد بی‌رویه جمع‌های انسانی است ناتوان نخواهد بود. بنابراین در این راه تمامی دست‌اندرکاران و مسئولان باید اتخاذ راهبردهای کارآمد در جهت دستیابی به فناوری انرژی هسته‌ای به گونه‌ای در مخاطرات و تهدیدات زیست محیطی، امنیتی، سیاسی و اجتماعی جلوگیری شود. انقیاء سطح دانش علمی و جلب و جذب پتانسیل همه بنیادهای علمی کشور و تمام بودن زمینه‌های اعتماد بین‌المللی، نسبت به فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای، از هر بخشی فروگذار نمایند. چنین راهبردهایی کمترین هزینه و بیشترین توفیق را در نیل به اهداف سیاست‌های کلی در پی خواهد داشت. درحالی که ایجاد جو متشنج و تنش‌آلود بین ابعاد -آفرینی نسبت به مسیر روشن و شفاف توسعه هسته‌ای کشور که مسئولان عالی‌رتبه نظام همواره بر آن پای فشرده‌اند، هزینه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی گزافی نیز به کشور و مردم تحمیل خواهد کرد.

هدف از نگارش کتاب حاضر تبیین ضرورت استفاده از انرژی هسته‌ای تبیین راهکارهای استفاده از انرژی فسیلی، توصیف پیامدهای متکی بودن به یک انرژی و تبیین انرژی هسته‌ای و امنیت ملی می‌باشد کتاب دربرگیرنده‌ی ۴ فصل مجزا است.

به طوری که در فصل اول به بررسی نقد و مسائل توسعه در ایران می‌پردازد. نویسندگان در فصل دوم پس از این که ژئوپلیتیکی خاورمیانه را ترسیم کردند به بررسی اهداف کلان و راهبردهای توسعه صنعت نفت پرداختند و در پایان سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در بخش نفت و گاز پرداخته شده است سابقه تاریخی انرژی هسته‌ای در جهان، کاربرد انرژی هسته‌ای در تولید برق دسترسی به منابع آب، حاکم شناسی در بخش دامپروری از جمله مفاهیم مهم دربرگیرنده فصل سوم را تشکیل می‌دهد. پس در ادامه شواهدی از تلاش رژیم پهلوی برای دستیابی به سلاح هسته‌ای و موقعیت انرژی در ایران پس از انقلاب اسلامی و فعالیت‌های هسته‌ای بعد از صدور قطعنامه ۵۹۸ آورده شده است پس نویسندگان در فصل چهارم به یک نتیجه‌گیری کلی دست زده‌اند که بیان‌کننده شرایط و وضعیت سیاسی و اقتصادی انرژی در ایران و جهان می‌باشد و اینکه هدف نظام جمهوری اسلامی از دستیابی به انرژی هسته‌ای کلاً صلح‌آمیز و در راستای رفاه و آسایش عمومی و افزایش ضریب امنیت بوده و جلوگیری از نفوذ قدرت‌های فرامنطقه‌ای بوده است شایسته است از همکاران ارجمند که با مساعدت‌های بی‌پایان خود زمینه چاپ و انتشار کتاب را فراهم ساختند و کلیه دست‌کاران انتشارات تقدیر و تشکر به عمل آورید.

مؤلفین: دکتر آرش امینی - توحید خاتونی - خدیجه بایرام پور

فهرست مطالب

عنوان صفحه

فصل اول

اهمیت نفت و توسعه آن در ایران

مقدمه	۱۳
تعاریف مفاهیم	۱۵
انرژی	۱۵
انرژی هسته‌ای	۱۵
کاربرد انرژی هسته‌ای	۱۵
شکافت	۱۵
فناوری هسته‌ای	۱۵
دستگاه سانتریفیوژ گازی	۱۵
زباله‌های هسته‌ای	۱۶
چرخه سوخت‌های هسته‌ای	۱۶
غنی سازی	۱۶
اورانیوم	۱۶
سوخت فسیلی	۱۸
نفت خام	۱۸
گاز	۱۹
زغال سنگ	۱۹
بمب اتمی	۲۰

فصل دوم

اهمیت نفت و توسعه آن در ایران

۲۵	 مقدمه
۲۸	 اهمیت سیاست و اقتصادی نفت
۲۹	 نفت و ایران در آغاز جنگ جهانی اول
۳۱	 نفت و توسعه سیاست در ایران
۳۶	 نفت و توسعه در ایران
۳۷	 تجدید نظر در قانون نفت ایران
۳۷	 نفت و ساختار سیاسی دولت در ایران
۴۰	 نفت، دولت و توسعه اقتصادی

فصل سوم

انرژی و امنیت

۴۵	 مقدمه
۴۶	 موقعیت ژئوپلیتیکی خاورمیانه
۴۸	 بررسی ژئواستراتژیک و ژئواکونومیک ایران
۵۰	 نفت و گاز و امنیت ملی کشورهای تولید کننده
۵۱	 دولت های نفتی و طلسم ذخایر طبیعی
۵۲	 عرضه و تقاضای نفت در دنیا
۵۳	 دورنمای امنیت انرژی در ایران
۵۶	 تاثیر نفت در اقتصاد ایران
۵۹	 ظرفیت تولید نفت و چشم انداز تقاضای حاصل انرژی
۶۰	 گاز طبیعی و وضعیت ذخایر گاز
۶۱	 سرمایه گذاری مطلوب در صنایع نفت و گاز

- ۶۴ اهداف کلان و راهبردهای توسعه صنعت نفت
- ۶۴ حفظ ظرفیت موجود و ایجاد ظرفیت جدید نفت خام
- ۶۵ راهبردهای موردنظر در بخش توسعه و افزایش تولید میدین عبارتند از
- ۶۵ افزایش ظرفیت پالایش نفت خام و تولید فرآورده‌های نفتی
- ۶۶ احداث پالایشگاه‌های میعانات گازی
- ۶۶ توسعه ظرفیت انتقال، ذخیره‌سازی و توزیع نفت خام و فرآورده‌های نفتی
- لغو کلیه امتیازات شرکت‌های دولتی نسبت به شرکت‌های خصوصی و
- ۶۶ تعاونی در عقد قرارداد
- ۶۷ - گسترش فعالیت‌های استخراج و توسعه میدین گاز
- ۶۸ توسعه ظرفیت مهندسان مشاور، پیمانکاران و سازندگان
- ۶۸ توسعه ظرفیت پالایش گاز صیغی و تولید گاز طبیعی سبک
- ۶۹ توسعه بخش انتقال و توزیع گاز
- ۷۰ مدیریت تقاضا و بهینه‌سازی مصرف انرژی در بخش‌های مختلف
- ۷۰ تدوین دیپلماسی انرژی با محوریت نفت و گاز
- ۷۱ الف- توسعه تعاملات بین‌المللی و حضور مؤثر در بازارهای جهانی نفت
- ۷۱ توسعه تعاملات بین‌المللی و حضور در بازارهای جهانی گاز
- ۷۲ توسعه پژوهش و ارتقاء فناوری در صنعت نفت
- ۷۳ توسعه منابع انسانی در صنعت نفت
- ۷۱ سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری در بخش نفت و گاز

فصل چهارم

ضرورت استفاده از انرژی هسته‌ای در ایران

- ۷۹ سابقه تاریخی انرژی هسته‌ای در جهان
- ۸۲ کاربردهای انرژی هسته‌ای
- ۸۴ کاربردهای صنعتی انرژی هسته‌ای

- ۸۴..... کاربرد انرژی هسته‌ای در بخش کشاورزی و صنایع غذایی
- ۸۶..... کاربرد انرژی هسته‌ای در تولید برق
- ۸۷..... کاربردهای انرژی هسته‌ای در دسترسی به منابع آب
- ۸۷..... کاربرد تکنولوژی هسته‌ای در خاک‌شناسی
- ۸۸..... کاربرد انرژی هسته‌ای در بخش دامپزشکی و دامپروری
- ۸۸..... کاربرد انرژی هسته‌ای در بخش صنعت
- ۸۸..... کاربردهای نظام انرژی هسته‌ای
- ۹۱..... ورود دانش هسته‌ای به ایران قبل از انقلاب
- ۹۵..... شواهدی از تلاش رژیم پهلوی برای دستیابی به سلاح هسته‌ای
- ۹۷..... موقعیت انرژی هسته‌ای در ایران پس از انقلاب اسلامی
- ۱۰۰..... فعالیت‌های هسته‌ای بعد از در نظر گرفتن قطعنامه ۱۵۴۰
- ۱۰۵..... خیز هسته‌ای ایران
- ۱۰۹..... نیاز کشور به انرژی هسته‌ای
- ۱۱۱..... مذاکرات ایران و آمریکا
- ۱۱۲..... نرمش قهرمانانه
- ۱۱۳..... ضرورت استفاده از انرژی هسته‌ای در ایران
- ۱۱۴..... نتیجه‌گیری
- ۱۲۳..... منابع و مأخذ